

Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Osturňa Dolný koniec obce

Dom č. p. 1, parc. č. 272 - objekt vhodne dotvárajúci pamiatkové územie (Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 1)

Novostavba domu je situovaná južne od komunikácie. Svojou hmotovo-priestorovou skladbou, výrazovými architektonickými prostriedkami, použitými stavebnými materiálmi, spôsobom výstavby objektu a situovaním na pozemku vhodne dotvára prostredie pamiatkovej rezervácie. Zrubový objekt obdĺžnikového pôdorysu je situovaný svojou pozdĺžnou osou kolmo ku komunikácii, zastrešený je sedlovou strechou s podlomenicami, krytý šindľovou krytinou.

Dvor roľnícky č. p. 2, parc. č. 275 - NKP, č. ÚZPF 4232 (Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 2)

Pôvodne dispozične štvorstranný roľnícky dvor je situovaný južne od komunikácie. V severnej časti dvora je situovaný ľudový dom „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie na kamennej omietnutej podmurovke. Dom je orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou. Na základe datovania na nosnom stropnom tráme v izbe, bol dom postavený 12. júna 1924. Zastrešený je sedlovou strechou s podlomenicami, krytý plechovou krytinou. Na východnej vstupnej strane domu podlomenica prekrýva podstanie.

Rezné plochy priečných trémov a ložné špáry medzi trámami sú natreté nabiele. Južnú stranu roľníckeho dvora uzatváral zrubový objekt stodoly s maštaľou, ktorý po roku 1981 fyzicky zanikol. Stodola s maštaľou bola zastrešená sedlovou strechou so šindľovou krytinou, neskôr tvrdou pálenou krytinou. Na západnej strane roľníckeho dvora bola situovaná hospodárska stavba zrubovej konštrukcie, ktorá rovnako ako stodola po roku 1981 fyzicky zanikla. Východnú stranu roľníckeho dvora uzatvára hospodárska stavba, postavená v 2. polovici 20. storočia. Je zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou, krytá tvrdou pálenou krytinou.

Dvor roľnícky č. p. 3, parc. č. 287 - NKP, č. ÚZPF 4231 (Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 3)

Roľnícky dvor je dispozične štvorstranný, situovaný južne od komunikácie. Obdobie jeho vzniku sa predpokladá na začiatok 20. storočia, kedy bol na túto parcelu prenesený ľudový dom, pôvodne postavený v západnej (homej) časti obce. Postupne boli k nemu pristavané hospodárske objekty. Ľudový dom, situovaný v severnej časti roľníckeho dvora je „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý plechovou krytinou.

Fasáda domu je obložená zvislo kladenými drevenými doskami. Južnú stranu roľníckeho dvora uzatvára objekt stodoly s maštalou, zastrešený sedlovou strechou, krytý eternitovými šablónami. Stodola je drevenej rámovej konštrukcie, maštaľ je z murovaného neomietnutého kamenného muriva. Východnú a západnú stranu roľníckeho dvora uzatvárajú hospodárske stavby. Západná hospodárska stavba (pôvodne chliev) je zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou so šindľovou krytinou. Východná hospodárska stavba (pôvodne dreváreň, podšopa a ovčín) je zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou s podlomenicou na severnej strane, krytá eternitovými šablónami.

Dom ľudový č. p. 4, parc. č. 292/2 - NKP, č. ÚZPF 4230/0

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 4)

Dom ľudový je situovaný južne od komunikácie, orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou. Je „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie na nárožných kamenných pätkách, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý šindľovou krytinou. Na nosnom stropnom tráme v izbe je datovanie výstavby domu - rok 1885. Dom bol pôvodne súčasťou dispozične trojstranného roľníckeho dvora. V južnej časti dvora bola pôvodne situovaná zrubová stavba stodoly s maštalou, zastrešená sedlovou strechou, krytá šindľovou krytinou. Na východnej strane dvora bola situovaná zrubová stavba (chliev s ovčínom), rovnako zastrešená sedlovou strechou, krytá šindľovou krytinou. Hospodárske stavby dvora fyzicky zanikli a dom ľudový je v súčasnosti súčasťou areálu domu č. 5.

Dom č. p. 5, parc. č. 292/1 - objekt nevhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 5)

Murovaná novostavba rodinného domu je situovaná južne od komunikácie, hmotovo predimenzovaná voči pôvodnej obytnej zástavbe, výrazovými prostriedkami a použitím stavebných materiálov negatívne narúša pôvodnú zrubovú zástavbu objektov a pamiatkové prostredie. Súčasťou domu sú príslušné hospodárske stavby.

Dvor roľnícky č. p. 6, parc. č. 296/1, 270 - NKP, č. ÚZPF 4229

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 6)

Roľnícky dvor je situovaný južne od komunikácie, jeho pôvodná dispozičná zástavba bola štvorstranná. V severnej časti dvora je situovaný ľudový dom, v južnej časti bola situovaná stodola zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou so šindľovou krytinou, východné a západné uzatvorenie dvora tvorili hospodárske stavby zrubovej konštrukcie: šopa s ovčínom a chliev s ovčínom. V súčasnosti z pôvodnej zástavby roľníckeho dvora sa zachoval iba ľudový dom a objekt pivnice, situovaný severne od komunikácie.

Kamenná pivnica, zastrešená sedlovou strechou, krytá šindľovou krytinou je sčasti vyhlbená do svahu. Ľudový dom je „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie na nízkej kamennej podmurovke, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý šindľovou krytinou. Dom je orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou. Nosný stropný trám v izbe je zdobený vyrezávanými solárnymi rozetami a datovaním výstavby domu – rok 1881. Rezné plochy priečných trávov a ložné špáry medzi trámami sú natreté nabiele, na východnej fasáde domu sú ložné špáry medzi trámami hnedé. Vstup do areálu roľníckeho dvora z komunikácie je dvojkrídlovou drevenou bránou a bránkou pre peších, krytý šindľovou striedkou.

Dvor roľnícky č. p. 7, parc. č. 300, 269 – NKP, č. ÚZPF 4228
(Fotodokumentácia – Dolný koniec obce – č. záberu 7)

Roľnícky dvor je dispozične trojstranný, situovaný je južne od komunikácie. Na severnej strane dvora je situovaný ľudový dom „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie na nízkej kamennej podmurovke, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý šindľovou krytinou. V roku 1977 pri západnej strane domu bola postavená novostavba murovaného rodinného domu, ktorá svojím hmotovo-priestorovým a architektonickým výrazom negatívne ovplyvnila pôvodnú zástavbu roľníckeho dvora

ale aj celkového prostredia pamiatkovej rezervácie. To malo aj negatívny dopad na objekt ľudového domu, nakoľko pre nedostatok miesta pri výstavbe murovaného rodinného domu bola západná časť ľudového domu odstránená a dom bol o necelý meter skrátený. Na nosnom stropnom tráme v izbe ľudového domu je datovanie jeho výstavby - rok 1904. Rezné plochy priečných trávov sú natreté nabiele, ložné špáry medzi trámami hlavnej fasády sú natreté namodro, na východnej fasáde nahnedo. Južnú časť roľníckeho dvora uzatvára zrubový objekt stodoly s maštaloú, zastrešený sedlovou strechou, krytý pôvodne šindľovou krytinou, neskôr tvrdou pálenou krytinou, v súčasnosti plechovou krytinou. Vo východnej časti dvora je situovaná hospodárska stavba zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou, krytá tvrdou pálenou krytinou. Pôvodne bola využívaná ako chliev a ovčín s príslušenstvom. Súčasťou roľníckeho dvora je senník, situovaný severným smerom od areálu roľníckeho dvora, za cestnou komunikáciou. Postavený bol neskôr ako jednotlivé pamiatkové objekty roľníckeho dvora, pravdepodobne v polovici 20. storočia. Senník je 1-dielny, zrubovej konštrukcie, podpivničený, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý šindľovou krytinou.

Dom č. p. 8, parc. č. 301 – objekt nevhodne dotvárajúci pamiatkové územie
(Fotodokumentácia – Dolný koniec obce – č. záberu 8)

Murovaná novostavba rodinného domu je situovaná južným smerom od komunikácie, hmotovo je predimenzovaná voči pôvodnej zástavbe, výrazovými prostriedkami a použitím stavebných materiálov negatívne narúša pôvodnú zrubovú zástavbu jednotlivých objektov v pamiatkovom území. Súčasťou domu sú prilehlé hospodárske stavby.

Dvor roľnícky č. p. 9, parc. č. 304 - NKP, č. ÚZPF 4227

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 9)

Roľnícky dvor je situovaný južne od komunikácie. Jeho pôvodná dispozičná zástavba bola štvorstranná. V súčasnosti severnú stranu roľníckeho dvora tvorí ľudový dom „zakopanského“ typu, orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou, zrubovej konštrukcie na kamennej omietnutej podmurovke. Dom bol postavený v roku 1937. Vstup do domu, na severnej strane, je chránený dreveným stĺpovým portikom, pod ktorým je vstup do pivnice. Rezné plochy priečných trámov a ložné špáry medzi trámami sú natreté

nabielo. Dom je zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý pôvodne šindľovou krytinou, v súčasnosti plechovou. Približne pred piatimi rokmi bola k južnej fasáde domu postavená drevená rámová prístavba a to vo východnej časti, v západnej časti bola asi pred štyrmi rokmi postavená murovaná prístavba, vznikom ktorej došlo k odstráneniu časti zrubovej hospodárskej stavby, pôvodne situovanej v západnej časti roľníckeho dvora (šopa s chlievmi). Pôvodná hospodárska stavba zrubovej konštrukcie (ovčín), situovaná vo východnej časti roľníckeho dvora je v súčasnosti zaniknutá. Južnú stranu roľníckeho dvora, rovnobežne s ľudovým domom, uzatvára objekt stodoly s maštalou, postavený približne pred 40. rokmi. Maštal je murovaná z kvádrov a tehál, stodola je drevenej rámovej konštrukcie. Južne za stodolou s maštalou je situovaná ďalšia stodola, postavená približne pred 30. rokmi, drevenej rámovej konštrukcie.

Dvor roľnícky č. p. 10, parc. č. 305 - NKP, č. ÚZPF 4226

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 10)

Roľnícky dvor, situovaný južne od komunikácie je v súčasnosti dispozične dvojstranný, tvorený na severnej strane ľudovým domom, na južnej strane stodolou s maštalou. Nie je známe, či pôvodne mal dvor viac hospodárskych stavieb. Ľudový dom je „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie na kamennej podmurovke, čiastočne podpivničený, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, pôvodne krytý šindľovou krytinou, v súčasnosti plechovou. Rezné plochy priečných trámov a ložné špáry medzi

trámami sú natreté nabielo. Dom bol postavený 8. júna 1927, na základe datovania na nosnom stropnom tráme v izbe. Stodola s maštalou je zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou, pôvodne krytá šindľovou krytinou, v súčasnosti vlnitou plechovou krytinou.

Dom č. p. 11, parc. č. 310 - objekt nevhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 11)

Murovaná novostavba rodinného domu, situovaná južne od komunikácie je svojou hmotou predimenzovaná voči pôvodnej zástavbe, svojím situovaním narúša pôvodnú historickú zástavbu na parcele (zárubku). Kombinácia použitých stavebných materiálov (omietková úprava fasády, obkladový kamenný materiál, oplotenie pozemku na severnej strane) je v pamiatkovom prostredí nevhodná a rušivá.

Dvor roľnícky č. p. 12, parc. č. 315 - NKP, č. ÚZPF 4225

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 12)

Roľnícky dvor, situovaný južne od komunikácie je v súčasnosti dispozične dvojstranný, tvorený na severnej strane ľudovým domom, na južnej strane stodolou s maštaľou. Na západnej strane dvora bol situovaný ovčín, ktorý už asi 10 rokov neexistuje. Nie je známe, či pôvodne mal dvor viac hospodárskych stavieb. Ľudový dom je „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie na nízkej kamennej podmurovke, nepodpivničený, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý pôvodne šindľovou krytinou,

v súčasnosti plechovou. Dom bol postavený 5. júla 1922, na základe datovania na nosnom stropnom tráme v izbe. Zrubový objekt stodoly s maštaľou je situovaný v južnej časti roľníckeho dvora, rovnobežne s ľudovým domom. Postavený bol v 1. polovici 20. storočia. Koncom 20. storočia došlo k odstráneniu poškodenej strešnej konštrukcie, rovnako boli odstránené aj vráta prejazdného mlatoviska. Nová strešná konštrukcia nad mlatoviskom už nebola obnovená, čím došlo k rozdeleniu objektu na samostatne zastrešenú časť maštale a samostatne zastrešený zácin, v súčasnosti oddelený zatravnenou plochou.

Dvor roľnícky č. p. 13, parc. č. 323 - NKP, č. ÚZPF 4224

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 13)

Roľnícky dvor je situovaný južne od komunikácie, jeho pôvodná dispozičná zástavba je štvorstranná. Ľudový dom je situovaný v severnej časti dvora, je „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, pozdĺžnou osou orientovaný rovnobežne s komunikáciou. Je zrubovej konštrukcie, postavený na kamennej omietnutej podmurovke, čiastočne podpivničený, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý pôvodne šindľovou krytinou, v súčasnosti plechovou krytinou s nevhodným veľmi sýтым modrým náterom.

Rezné plochy priečných trémov sú natreté nabiele, ložné špáry medzi trámami na severnej a východnej fasáde domu sú natreté namodro. Dom bol na základe datovania na nosnom stropnom tráme v izbe, postavený 8. mája 1923. Južnú stranu roľníckeho dvora uzatvára stodola s maštaľou, zrubovej konštrukcie s exteriérovým doskovým obkladom, zastrešená sedlovou strechou s podlomenicami. Krytá je šindľovou krytinou, na južnej strane je plechová krytina. Na západnej strane dvora je situovaná hospodárska stavba (chliev a podšopa) zrubovej konštrukcie a ďalšia podšopa drevenej rámovej konštrukcie. Zastrešená je sedlovou strechou na južnej strane s podlomenicou (so šindľovou krytinou), krytá plechovou krytinou. Pôvodne z východnej strany dvor uzatvára zrubová hospodárska stavba (ovčín), ktorá bola v roku 1996 asanovaná a v súčasnosti túto časť dvora uzatvára vysoký drevený plot.

Dom č. p. 14, parc. č. 254 - objekt vhodne dotvárajúci pamiatkové územia

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 14)

Dom je situovaný v južnej časti dispozične trojstranného roľníckeho dvora, situovaného severne od komunikácie. Dom je pozdĺžnou osou orientovaný rovnobežne s komunikáciou. Pôvodný ľudový dom „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý plechovou krytinou, bol stavebne upravený, čím si zachoval svoj pôvodný hmotovo-priestorový výraz. Súčasťou dvora sú hospodárske stavby, ktoré svojou hmotou, výrazovými prostriedkami a použitými stavebnými materiálmi vhodne dotvárajú pamiatkové územie.

Dom č. p. 15, parc. č. 252 – objekt nie je v pamiatkovom území rušivý

(Fotodokumentácia – Dolný koniec obce - č. záberu 15)

Situovaný je severozápadným smerom od prístupovej komunikácie do obce. Pôvodne na tomto mieste stál roľnícky dvor – mlyn s pílou. Mlynica bola postavená z kamenného muriva, píla z drevenej doskovej konštrukcie, obytná časť domu bola zrubovej konštrukcie. Už v roku 1981 bola mlynica a píla bez strojného zariadenia. V súčasnosti sú na parcele postavené objekty pre rekreačné účely. Situovaním na parcele, hmotovo-priestorovou skladbou, výrazovými prostriedkami a použitím stavebných materiálov vhodne dotvárajú pamiatkové prostredie.

Dom č. p. 16, parc. č. 335/3 - objekt nevhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 16)

Dom je situovaný južne od komunikácie. Murovaná novostavba rodinného domu je hmotovo predimenzovaná voči pôvodnej zástavbe, výrazovými prostriedkami a použitím stavebných materiálov negatívne narúša pôvodnú zrubovú zástavbu objektov pamiatkového územia.

Dvor roľnícky č. p. 17, parc. č. 335/3 - NKP, č. ÚZPF 10302

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 17)

Roľnícky dvor je situovaný južne od komunikácie, jeho pôvodná dispozičná zástavba bola štvorstranná. Na severnej strane dvora je situovaný ľudový dom „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou, zrubovej konštrukcie na kamennej omietnutej podmurovke, čiastočne podpivničený, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý šindľovou krytinou. Rezné plochy priečných trámov sú natreté nabiele, ložné špáry medzi trámami sú natreté na bledomodro. Na základe

datovania na nosnom stropnom tráme v izbe, bol dom postavený 15. mája 1916. Z južnej strany roľnícky dvor uzatvára stodola s maštaľou. Je zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou, krytá šindľovou krytinou. V rokoch 1970-73 bol objekt rozšírený drevenou rámovou prístavbou na východnej strane, na južnej strane stodoly bol vytvorený vstupný otvor, čím sa stodola stala prejazdnu. Južne od maštale bola postavená drevená rámová prístavba. Západnú stranu dvora uzatvára hospodárska stavba zrubovej konštrukcie (chliev, podšopa, chliev, podšopa), zastrešená pultovou strechou so sklonom západným smerom, krytá šindľovou krytinou. Východnú stranu dvora pôvodne uzatvárala zrubová hospodárska stavba (ovčín), zastrešená sedlovou strechou so šindľovou krytinou, ktorá bola asanovaná a na jej mieste stojí murovaný rodinný dom – č. p. 16.

Dom č. p. 18, parc. č. 337 - objekt vhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 18)

Pôvodne dispozične trojstranný roľnícky dvor je situovaný južne od komunikácie, s objektami zrubovej konštrukcie: na južnej strane ľudový dom, v západnej časti stodola s maštaľou, východnú stranu uzatvára hospodárska stavba (šopa a chlievy). Dom je orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou, je „osturnianskeho“ typu, 3-dielny. Na základe datovania na nosnom stropnom tráme v izbe, bol postavený v roku 1881. Roľnícky dvor bol zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 103003,

v roku 2002 bol zo zoznamu vypísaný. Napriek súčasnému dezolátnemu stavu všetkých objektov roľnícky dvor vhodne dotvára pamiatkové územie a má predpoklady hmotovo-priestorovej obnoviteľnosti jeho pôvodnej zástavby.

Dom č. p. 296, parc. č. 342, 343 - objekt vhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 19)

Novostavba domu, situovaná južne od komunikácie, svojou hmotovo-priestorovou skladbou, výrazovými prostriedkami a použitím stavebných materiálov vhodne dotvára pamiatkové územie. Hmotové riešenie zrubovej novostavby je odvodené od hmotovej skladby pôvodných ľudových domov. Z hľadiska zachovania historickej zástavby na pozemku (zárubku), mal byť objekt osadený bližšie ku komunikácii.

Dvor roľnícky č. p. 19, parc. č. 344 - NKP, č. ÚZPF 4223

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 20)

Dvor roľnícky je situovaný južne od komunikácie. Jeho pôvodná dispozičná zástavba bola štvorstranná. Na severnej strane dvora je situovaný ľudový dom „ostumianskeho“ typu, 2-dielny, orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou. Je zrubovej konštrukcie na nízkej kamennej podmurovke, čiastočne podpivničený, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami. Na pôvodnej šindľovej krytine je položená laminátová krytina. Rezné plochy priečných trámov a ložné špáry medzi trámami na severnej a východnej fasáde sú natreté

nabielo. Na základe datovania na nosnom stropnom tráme v izbe, bol dom postavený v roku 1891. Južnú stranu roľníckeho dvora uzatvára stodola s maštaľou, zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou s podlomenicami, krytá šindľovou krytinou, na južnej strešnej rovine asfaltovou lepenkou. Na východnej strane dvora je situovaný hospodársky objekt (chliev) zrubovej konštrukcie, severný diel (podšopa) drevenej rámovej konštrukcie s drevenou doskovou výplňou, na západe otvorená do átria roľníckeho dvora. Objekt je zastrešený sedlovou strechou, na šindľovej krytine je položená laminátová krytina. Západnú stranu dvora pôvodne uzatvárala hospodárska stavba, ktorá je v súčasnosti zaniknutá. Súčasťou roľníckeho dvora je zrubová stavba senníka, postavená západne od ľudového domu. Jednopodlažný, 1-dielny objekt senníka je zastrešený sedlovou strechou s podlomenicou na severnej strane, krytý je šindľovou krytinou.

Dvor roľnícky č. p. 20, parc. č. 348 - NKP, č. ÚZPF 4222

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 21)

Pôvodný roľnícky dvor bol postavený koncom 19. storočia, trojstrannej dispozície, situovaný južne od komunikácie. Tvorený bol objektami: ľudovým domom (na severnej strane dvora), stodolou s maštaľou (na južnej strane dvora) a hospodárskou stavbou (na západnej strane roľníckeho dvora, orientovanou kolmo na ľudový dom a stodolu s maštaľou). Ľudový dom bol „ostumianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie, orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou. Všetky objekty roľníckeho dvora

fyzicky zanikli už pred rokom 1999 a na parcele sú v súčasnosti postavené dve novostavby. Tieto nové objekty sú situované južne od pôvodnej zástavby roľníckeho dvora. Na základe týchto skutočností, KPÚ Prešov spracoval návrh na výpis pôvodného roľníckeho dvora z Ústredného zoznamu pamiatkového fondu. Jedna novostavba má č. p. 20, druhá č. p. 21.

Dom č. p. 21, parc. č. 347/2 – objekt nie je v pamiatkovom území rušivý

(Fotodokumentácia – Dolný koniec obce - č. záberu 21)

Dom je súčasťou pôvodného zaniknutého areálu roľníckeho dvora č. p. 20. Aj keď svojím situovaním narúša pôvodnú historickú zástavbu, hmotovo-priestorovým riešením, architektonickým výrazom a použitím stavebných materiálov vhodne dotvára pamiatkové územie.

Dom č. p. 22, parc. č. 349 - objekt nevhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 22)

Murovaná novostavba rodinného domu je postavená v areáli čiastočne zaniknutého pôvodne dvojstranného roľníckeho dvora, situovaného južne od komunikácie. Hmotovo-priestorový a architektonický výraz domu ako aj osadenie stavby na pozemku (zárubku) negatívne dotvára pamiatkové prostredie.

Dom č. p. 23, parc. č. 354 - objekt nevhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 23)

Murovaná novostavba rodinného domu je hmotovo predimenzovaná voči pôvodnej zástavbe, výrazovými prostriedkami a použitím stavebných materiálov negatívne narúša pôvodnú zrubovú zástavbu objektov pamiatkového územia. Súčasťou domu sú príslušné hospodárske stavby.

Dvor roľnícky č. p. 24, parc. č. 355 - NKP, č. ÚZPF 4221

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 24)

Dispozične štvorstranný roľnícky dvor je situovaný južne od komunikácie. V severnej časti dvora je situovaný ľudový dom „osturnianskeho“ typu, 3-dielny, zrubovej konštrukcie, nepodpivničený, zastrešený sedlovou strechou s podlomenicami, krytý šindľovou krytinou. Je situovaný tesne pri južnej hranici komunikácie a orientovaný pozdĺžnou osou rovnobežne s komunikáciou. Na základe datovania na nosnom stropnom tráme v izbe, bol dom postavený 6. júna 1900. Rezné plochy priečných trámov sú natreté

nabielo, ložné špáry medzi trámami na severnej a východnej fasáde sú natreté namodro. Južnú stranu roľníckeho dvora uzatvára stodola s maštalou, zrubovej konštrukcie, zastrešená sedlovou strechou, krytá šindľovou krytinou, čiastočne prekrytá plechovou krytinou. Na východnej strane dvora je situovaný zrubový objekt hospodárskej stavby (chliev), zastrešený sedlovou strechou, krytý plechovou krytinou. Západnú stranu dvora uzatvára zrubová hospodárska stavba, ktorá je v súčasnosti takmer fyzicky zaniknutá. V severozápadnej časti roľníckeho dvora je vstupná drevená brána do areálu dvora, krytá sedlovou striedkou so šindľovou krytinou.

Dom č. p. 25, parc. č. 357/2 - objekt nevhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 25)

Dom je situovaný južne od komunikácie. Murovaná stavba domu s exteriérovým dreveným obkladom má výrazové prostriedky, ktoré veľmi narúšajú pamiatkové prostredie a pôsobia až gýčovo – profilované šambrány okenných a vstupných otvorov, riešenie loggie na západnej štítovej strane, predovšetkým exteriérové stvárnenie jej parapetnej výplne.

Dom č. p. 26, parc. č. 359/3, 359/6, 359/7 - objekt vhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 26)

Zrubová stavba domu svojou hmotovo-priestorovou skladbou, výrazovými prostriedkami, použitými stavebnými materiálmi (až na nevhodné použitie asphaltovej strešnej krytiny) vhodne dotvára pamiatkové územie. Situovaná je južne od komunikácie.

Dom č. p. 27, parc. č. 364/2, 364/3 - objekt vhodne dotvárajúci pamiatkové územie

(Fotodokumentácia - Dolný koniec obce - č. záberu 27)

Zrubový dom „osturnianskeho“ typu vhodne dotvára prostredie pamiatkového územia. Na základe ústneho podania obyvateľov obce (avšak nepotvrdenej informácie) bol tento dom prenesený z pôvodného roľníckeho dvora, situovaného na parcele č. 252, pôvodne slúžiaceho ako mlyn s pílou. Situovaný je južne od komunikácie.

Z 1 – zástavba východnej časti pamiatkového územia
od domu č. p. 13

Z 2 – zástavba domov č. p. 14 - 10

Z 3 – zástavba domov č. p. 2 -3

